

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият магистратура
мутахассислигининг малака талаблари

Тошкент

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат аграр университети;

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2020 йил «14» август даги 3 - сонли йиғилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил «14» август даги 4/8 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаби 230 000 - Иқтисод таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий ҳужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р	бет
1. <i>5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият</i> магистратура мутахассислигининг умумий таснифи	4
1.1. Қўлланиш соҳаси	4
1.1.1. <i>5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият</i> магистратура мутахассислиги малака талабининг қўлланилиши.....	4
1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2. <i>5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият</i> мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятлари таснифи	4
1.2.1. <i>5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият</i> мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари.....	4
1.2.2. <i>5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият</i> мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг объектлари.....	5
1.2.3. <i>5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият</i> мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари.....	5
1.2.4. <i>5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият</i> мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий вазифалари.....	5
2. <i>5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият</i> таълим мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар.....	7
2.1. Умумий компетенциялар.....	7
2.2. Касбий компетенциялар.....	7
2.3. Касбий квалификациялар.....	8
3. <i>5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият</i> магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар.....	8
3.1. <i>5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият</i> магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар.....	8
3.2. <i>5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият</i> магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми.....	8
Библиографик маълумотлар.....	9

1. 5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият магистратура мутахассислигининг умумий тавсифи

5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрловчи кундузги таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Магистратура дастурининг меъёрий муддати 2 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. 5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият магистратура мутахассислиги малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби **5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият магистратура** мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур магистратура мутахассислиги бўйича малака талаблари, ўқув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;

- магистратура мутахассислигининг ўқув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;

- магистратура битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;

- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;

- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;

- олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган баклавриат битирувчилари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг тавсифи

1.2.1. 5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари:

5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият – иқтисодиёт соҳасидаги мутахассислик бўлиб, барча таълими муассасаларида мутахассисликка оид фанларни ўқитиш, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармоқ илмий тадқиқот институтлари, марказлари, илмий ишлаб чиқариш бирлашмаларида илмий тадқиқот фаолиятини юритиш, турли мулкчилик шаклидаги корхоналарида, нодавлат ва ноижорат ташкилотларида, марказий ва маҳаллий давлат бошқаруви органларида, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларида агробизнес ва инвестицион фаолиятни ташкил этиш ва бошқаришга оид комплекс масалаларни ҳал этиш, шунингдек иқтисодиёт тармоқлари ва соҳаларини ривожлантиришда иқтисодий барқарорликни таъминлаш, истиқболлини белгилашга, касбий кўникмага, мутасаддилик қобилиятига йўналтирилган инсон фаолиятининг воситалари, усуллари, методлари ва услубларининг мажмуасини қамраб олади.

1.2.2. 5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг объектлари:

- олий таълим, қайта тайёрлаш ва малака ошириш, профессионал таълим муассасаларида педагогик фаолият;
- Фанлар академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтлари ва марказларида ҳамда олий таълим муассасаларида илмий-тадқиқот фаолияти ва жараёнлар;
- бошқарув жараёнлари;
- аграр ишлаб чиқариш тизимлари;
- илмий тадқиқот жараёни;
- ўқув жараёни.
- агроиктисодиёт соҳасида илмий ва амалий тадқиқот, назарий ва амалий таҳлил, моделлаштиришни амалга ошириш жараёнлари;
- ижтимоий-иктисодий жараёнлар ва ходисаларни, микро ва макро иктисодий маконда иктисодий барқарорлик кўрсаткичларининг таҳлили жараёнлари.

1.2.3. 5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари

- илмий-тадқиқот;
- педагогик фаолият;
- ишлаб чиқариш-технологик;
- ташкилий-бошқарув;
- лойиҳа- технологик фаолияти;

1.2.4. 5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий вазифалари:

5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият мутахассислиги бўйича Миллий малака рамкасининг 7-малака даражаси ҳамда магистр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ магистратура битирувчиси қуйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир болиши лозим:

Илмий тадқиқот ва педагогик фаолиятида:

- илмий, амалий тадқиқотларни ўтказиш, тажриба натижаларини таҳлил қилиш ва улар асосида илмий асосланган хулосалар чиқариш, илмий янгиликларни кашф этиш;
- илмий мақолалар, маърузалар, рисола, ўқув адабиётлар тайёрлаш ва таҳрир қилиш, ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича илмий шарҳларни ишлаб чиқиш, рефератлар ва библиографияларни тузиш;
- илмий адабиётлар ва интернет тармоғида энг янги илмий, конструкторлик, технологик ва эксплуатацион ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда кидириш ва топиш;
- илмий семинар, конференция ва симпозиумларни ташкил этиш, ўтказиш ҳамда фаол иштирок этиш;
- мос мутахассислик мавзуси бўйича илмий лойиҳаларни ишлаб чиқиш, ечилаётган илмий муаммолар ва топшириқларнинг концептуал ва назарий моделларини ишлаб чиқиш;
- олий таълим, қайта тайёрлаш ва малака ошириш, профессионал таълим муассасаларида мутахассислиги бўйича педагогик ва ўқув-услубий фаолият юритиш;
- ўқув жараёнини ва илмий фаолиятни ташкил қилиш, замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан, ўқитишнинг техник воситаларидан фойдаланиб ўқув машғулотларини ўтказиш;
- электрон (e-learning), мобил (m-learning), масофавий ахборот технология ва ўқув-методик мажмуаларни мукамал ўзлаштириш;
- педагогик ва илмий маҳорати ҳамда малакасини мунтазам ошириб бориш.
- **Ишлаб чиқариш-технологик фаолиятида:**
- ишлаб чиқаришда самарали ва ресурс тежамкор фаолиятни ташкил этиш;
- ишлаб чиқариш жараёнлар сифатини назорат қилиш;

- замонавий ахборот технологиялари, компьютер техникалари ва коммуникацион воситаларни амалиётда кенг қўллаш;

- илғор технологик жараёнларни қўллаш;
- илмий асосланган тизимларни қўллаш ва тавсияномалар бериш;
- янги самарали технологияларни ишлаб чиқиш ва оқилона фойдаланиш;
- табиий ресурсларни муҳофаза қилиш ва ҳаёт фаолияти хавфсизлиги қоидаларини таъминлаш;

- лойиҳавий ва дастурий ҳужжатларни ишлаб чиқиш;

- касбий этика кодексига риоя қилиш.

Ташкилий-бошқарув фаолияти:

- ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқариш;

- ташкилот, корхона ва уларнинг алоҳида бўлинмалар ташкилий тузилмасини оптималлаштириш, ходимларнинг профессионал тайёргарлик даражасини ошириб боришни ташкил қилиш ва бошқариш, меҳнат салоҳиятидан самарали фойдаланишни режалаштириш, меҳнатни рағбатлантириш тизимини йўлга қўйиш;

- ишлаб чиқариш фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини такомиллаштириш;

- ишлаб чиқариш жараёнларини самарали амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш;

- замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва уларнинг эксплуатацияси билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш;

- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилишда иштирок этиш;

- соҳага оид муаммоларни ечимини топиш;

- ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш;

- фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув қарорини қабул қилиш;

- бирламчи ишлаб чиқариш ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;

- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширган ишининг натижаларини баҳолаш.

Лойиҳа технологияси фаолиятида:

- тегишли магистратура мутахассисликлари бўйича рақобатбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиш;

- бажарилаётган лойиҳавий-технологик ишлар мавзуси бўйича математик, информацион ва амалий тадбирлар ишлаб чиқиш;

- фаолият натижаларини таҳлил ва синтез қилиш, ташкил этиш ва режалаштириш, баҳолаш, фундаментал, умумкасбий ва амалий билимлардан фойдаланиш;

- мустақил ишлаш қобилияти, иш жараёнларини идентификациялаш ва моделлаштириш, бошқариш ва сифатини яхшилаш учун билим ва маҳоратдан фойдаланиш;

- лойиҳавий ва дастурий ҳужжатларни ишлаб чиқиш;

- лойиҳа тузишда ИКТ ва компьютер техникасидан фойдаланиш;

- ихтисослигига мос равишда халқаро ва касбий стандартлаштиришнинг замонавий услубларини, инструментал ва ҳисоблаш воситаларини қўллаш қобилиятларига эга бўлиши керак.

2. 5A233301–Агробизнес ва инвестицион фаолият таълим мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- илмий дунёкарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асоси, иктисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қилиш қобилиятига эга бўлиши;

- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, илмий тадқиқот ва педагогика методологиясини билиши ва касбий фаолияти ундан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиши;

- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;

- ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий қўриб чиқиш ва таҳлил қилиши, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;

- ўз фаолиятида меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлардан фойдалана олиши, ўзининг касбий фаолиятида асосли мустақил қарорлар қабул қила билиши;

- интернет тармогидан ахборотларни олиш, сақлаш, қайта ишлашнинг асосий усуллари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўникмаларига эга бўлиши;

- ахборот технологияларидан фойдалана олиши, ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш қобилиятига эга бўлиши.

2.2. Касбий компетенциялар:

Таълим йўналиши бўйича бакалаврлар қандай билиши шарт бўлган барча талабларни мутахассислиги бўйича магистр янада юқори даражада бажариши керак.

Бундан ташқари у:

- Агробизнес ва инвестицион фаолият мутахассиси, бизнес бошқарувчи илмий тадқиқотчи- педагог сифатида тайёргарликка эга бўлиши;

- иктисодий ва бошқарув фанларини ўқитиш методикасини чуқур билиши;

- педагогик технологиялар ва педагогик маҳорат мутахассислик фанларини ўқитиш методикаси, илмий тадқиқотда иктисодий-математик усуллари билиши ва қўллай олиши;

- замонавий педагогик ва ахборот коммуникацион технологиялар, ўқув тарбиявий фаолиятнинг интерактив усуллари қўллаган ҳолда педагогик фаолиятни олиб боришни;

- махсус фанларни ўқитиш методикасидан фойдаланиш ва уларни такомиллаштириш;

- ташкилий-бошқарув моделлари методикасини, бизнес фанларини ўқитишнинг фаол усуллари эгаллаган бўлиши;

- бошқарув ва тадбиркорлик фаолияти таҳлили, бизнес менежмент, лойиҳа менежменти, бошқарув стратегияси ва маркетинг фаолияти бўйича махсус чуқур кўникмага эга бўлиши;

- илмий ҳамда илмий-техник адабиётларни ўрганиш, тизимли мустақил таҳлил тайёрлаш ва тадқиқот мавзуларига хулосалар бера олиш;

- илмий тадқиқот натижаларини умумлаштириш, замонавий ахборот коммуникацион технологияларини қўллаган ҳолда илмий мақолалар тайёрлаш;

- иктисодий соҳада илмий тадқиқот ишларини олиб бориш қобилиятига эга бўлиши, илмий тадқиқотлар методикасини ишлаб чиқиши ва уларни амалга ошира билиши;

- танлаган мутахассислиги бўйича фан, техника ва технология, иқтисодиётнинг замонавий ютуқларини амалиётга татбиқ қилишга йўналган касбий тайёргарликка эга бўлиши;
- мутахассисликнинг илмий муаммолари бўйича масалаларни шакллантириши ва еча олиши ҳамда улардан касбий фаолиятда фойдалана олиши;
- ўз мутахассислик фаолияти ва бошқа турдош касбларга самарали мослаша олиши;
- илмий тадқиқотлар натижаларидан фойдаланиш бўйича амалий тавсиялар ишлаб чиқиши;
- касбий масалаларни компьютерли моделлаштириш услублари, оптимал ечимни қидиришнинг рационал усуллари билан ишлай олиши;
- бозор иқтисодиёти шароитида ишлаб чиқариш ва илмий жамоаларни бошқаришни илмий асосда ташкил қила билиши;
- мустақил илмий ва тадқиқот ишларини олиб бориш учун макроиқтисодий ва микроиқтисодий таҳлил кўникмаларига эга бўлиши.

2.3. Касбий квалификациялар:

Бизнес менежер, бизнес-аналитик, агробизнес ташкилотчиси, иқтисодчи, маркетинг, илмий-педагог, менежер, менежер аналитик, сугурта-менежери, агроконсалтинг хизматлари маслаҳатчиси, хўжалик фаолиятини баҳоловчи, инвестицион лойиҳа менежери, лойиҳа агенти, инвестор, экспорт агенти, иш юритувчи квалификацияларига эга бўлиш мумкин.

3. 5A233301–Агробизнес ва инвестицион фаолият магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

3.1. 5A233301–Агробизнес ва инвестицион фаолият магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар

Магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фанлар дастурлари бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг тавсифи ҳамда касбий компетенцияларига қўйиладиган талабларга мувофиқ, талабалар мажбурий ва танлов фанларини ўзлаштириши, амалиётларни ўтиши ва натижада касбий фаолиятида зарур билим, кўникма ва малака компетенцияларини эгаллашни таъминловчи мазмунда ишлаб чиқилади.

Ўқув режаси кредит-модуль тизими асосида шакллантирилади. Бунда ўқув жараёни графиги, ҳафталар кесимида ўқиш вақти, аттестациялар, амалиётлар, татиллар, семестрлар бўйича ўтиладиган “Умумметодологик фанлар”, “Мутахассислик фанлари”, машғулотлар турлари, ажратилган соатлар, кредитлар, фанлар коди, Давлат аттестацияси ва бошқалар кўрсатилади.

Ўқув режаларга киритиладиган мажбурий ва танлов фанлар турдош олий таълим муассасалар билан ҳамкорликда таянч олий таълим муассасалари томонидан белгиланади.

3.2. 5A233301–Агробизнес ва инвестицион фаолият магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига - 30 соат қилиб белгиланиши мумкин. Қолган соатлар ҳажми мустақил таълим учун ажратилади.

Жорий, оралиқ ва якуний аттестацияларни ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурининг умумий ҳажми 2 йиллик ўқув даври учун ҳафталик ўқув юкламалардан келиб чиққан ҳолда белгиланади.

Ўқишнинг норматив муддати 2 йил бўлганда ўқув жараёни 100 ҳафтани ташкил этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми куйидагича тақсимланиши мақсадга мувофиқ:

Ўқув даврлари	Кундузги таълим шакли учун*
Назарий таълим ва илмий фаолият	54%
<i>Шу жумладан, мустақил таълим</i>	-
Аттестациялар	9%
Таътиллар	18%
Илмий амалиёт (стажировка)	19%

Библиографик маълумотлар

УДК: 002:651.1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, модуль, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси, магистратуранинг ўқув режа ва фан дастури (магистратура дастури), профиль, ўқиб ўрганиш натижалари, ўқув даври, e-learning ва m-learning технологиялари, ижтимоий-иқтисодий жараёнлар, агробизнес, инвестицион фаолият, мустақил таълим, ишлаб чиқариш, ташкилий-бошқарув фаолияти, малака амалиёти, давлат аттестацияси, ўқув фанлари блоки, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, бошқарув, ишлаб чиқариш, лойиҳалаш, илмий тадқиқот жараёни, махсус фанларни ўқитиш методикаси, ахборот-коммуникатив тизимлар, замонавий тадқиқот методлари, ахборот ва замонавий педагогик технологиялар, моделлар ва моделлаш, фан ишчи дастурлари, замонавий ўлчов асбоблари, илмий тадқиқотларни ташкил қилиш, виртуал электрон билим манбалари, дидактика, назария.

**5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият магистратура мутахассислиги
бўйича таълим дастурининг тузилиши**

Т/р	Фаннинг малакав ий коди	Ўқув фанлари ва илмий фаолият турларининг номлари	Умумий юкламанинг ҳажми, соатларда
1.00		Умумметодологик фанлари	240
1.01	ИТММ 1202	Илмий-тадқиқот методологияси	60
1.02	МФЎММ 2202	Махсус фанларни ўқитиш методикаси	60
1.03	АХТМ 1204	Амалий хорижий тил	120
2.00		Мутахассислик фанлари	930
2.01	АБИТУМ 1405	Агробизнесда илмий-тадқиқот услублари	150
2.02	БТФТМ 1405	Бошқарув ва тадбиркорлик фаолияти таҳлили	150
2.03	БММ1407	Бизнес менежмент	210
2.04	ЛММ2407	Лойиҳа менежменти	210
2.05	БСМФМ2 407	Бошқарув стратегияси ва маркетинг фаолияти	210
2.06	ТФЕ1321	Танлов фанлари	630
		Жами:	1800
3.00		Илмий фаолият	1800
3.01	MD3026	Илмий-тадқиқот иши ва магистрлик диссертациясини тайёрлаш	780
3.02	MD3006	Илмий семинар	180
3.03	MD3012	Илмий-педагогик иш	360
3.04	MD3016	Илмий амалиёт (стажировка)	480

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат аграр университети

Ректор Б.А.Сулаймонов

2020 йил « 20 » июль

М.Ў.

Олий таълимни ривожлантириш
тадқиқотлари ва инновация технологияларни
таъбиқ этиш маркази

Директор З.Хақимов

2020 йил « 20 » июль

М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув
юртлари ва малака ошириш бўлими

Бўлим бошлиғи

 Ш.Жоникулов

2020 йил « 30 » июль

М.Ў.

Тошкент давлат иқтисодиёт
университети ўқув ишлари бўйича
проректори

 М.П.Эшов

М.Ў.

Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси
иқтисодиёти илмий-тадқиқот институти

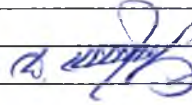
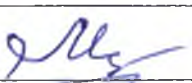

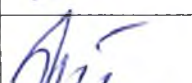
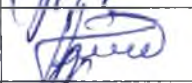
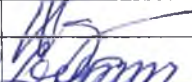
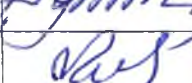
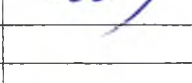
Директор Б.Султонов

2020 йил « 30 » июль

М.Ў.

**5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият магистратура мутахассислиги
бўйича малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқарувчи
Ишчи гуруҳ таркиби**

т/р	Ишчи гуруҳ раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
Раис			
1	Д.Мамадияров	Агрологистика ва бизнес факультети декани	
Аъзолари:			
2	Б.Менгликулов	Агрологистика ва бизнес факультети ўқув раиси, ишчи гуруҳ раиси ўринбосари	
3	Э.Юсупов	Агробизнес ва инвестицион фаолият кафедраси мудири	
4	Н.Мардиев	Агробизнес ва инвестицион фаолият кафедраси доценти	
5	З.Сиддиқов	Агробизнес ва инвестицион фаолият кафедраси доценти	
	Ф.Галимова	Агробизнес ва инвестицион фаолият кафедраси доценти	
6	Н.Болтаев	Агробизнес ва инвестицион фаолият кафедраси ассистенти	
7	М.Саидов	Агрологистика кафедраси мудири	
8	Р.Дусмуратов	Бухгалтерия ҳисоби, аудит ва таҳлил кафедраси мудири	
9	З.Кушаров	Ахборот технолгиялари ва математика кафедраси мудири, доцент	

Ўқув ишлари бўйича проректор

С.Я.Исламов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
Бакалаврият таълим йўналишлари (магистратура мутахассисликлари) учун янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмоличларининг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)

	Вазирлик (идора)нинг ташкилот (корхона)лари учун кадр тайёрланаётган бакалаврият таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги)*		Вазирлик (идора)нинг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)
	шифри	номи	
2.	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият	<p>Таълим йўналиши бўйича бакалаврлар қандай билиши шарт бўлган барча талабларни мутахассислиги бўйича магистр янада юқори даражада бажариши керак.</p> <p>Бундан ташқари у:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Агробизнес ва инвестицион фаолият мутахассиси, бизнес бошқарувчи илмий тадқиқотчи-педагог сифатида тайёргарликка эга бўлиши; - иқтисодий ва бошқарув фанларини ўқитиш методикасини чуқур билиши; - педагогик технологиялар ва педагогик маҳорат мутахассислик фанларини ўқитиш методикаси, илмий тадқиқотда иқтисодий-математик усулларини билиши ва қўллай олиши; - замонавий педагогик ва ахборот коммуникацион технологиялар, ўқув тарбиявий фаолиятнинг интерактив усулларини қўллаган ҳолда педагогик фаолиятни олиб бориши; - махсус фанларни ўқитиш методикасидан фойдаланиш ва уларни такомиллаштириш; - ташкилий-бошқарув моделлари методикасини, бизнес фанларини ўқитишнинг фаол усулларини эгаллаган бўлиши; - талабалар билимини назорат қилишда рейтинг тизими Низомидан тўғри фойдаланишни; - бошқарув ва тадбиркорлик фаолияти таҳлили, бизнес менежмент, лойиҳа менежменти, бошқарув стратегияси ва маркетинг фаолияти бўйича махсус чуқур кўникмага эга бўлиш; - илмий ҳамда илмий-техник адабиётларни ўрганиш, тизимли мустақил таҳлил тайёрлаш ва тадқиқот мавзуларига хулосалар бера олиш; - илмий тадқиқот натижаларини умумлаштириш, замонавий ахборот коммуникацион технологияларини қўллаган ҳолда илмий мақолалар тайёрлаш; - иқтисодий соҳада илмий тадқиқот ишларини олиб бориш қобилиятига эга бўлиши, илмий

			<p>тадқиқотлар методикасини ишлаб чиқиши ва уларни амалга ошира билиши;</p> <ul style="list-style-type: none"> - танлаган мутахассислиги бўйича фан, техника ва технология, иқтисодиётнинг замонавий ютуқларини амалиётга татбиқ қилишга йўналган касбий тайёргарликка эга бўлиши; - мутахассисликнинг илмий муаммолари бўйича масалаларни шакллантириши ва еча олиши ҳамда улардан касбий фаолиятда фойдалана олиши; - ўз мутахассислик фаолияти ва бошқа турдош касбларга самарали мослаша олиши; - илмий тадқиқотлар натижаларидан фойдаланиш бўйича амалий тавсиялар ишлаб чиқиши; - касбий масалаларни компьютерли моделлаштириш услублари, оптимал ечимни қидиришнинг рационал усуллари билан ишлай олиши; - бозор иқтисодиёти шароитида ишлаб чиқариш ва илмий жамоаларни бошқаришни илмий асосда ташкил қила билиши; - мустақил илмий ва тадқиқот ишларини олиб бориш учун макроиқтисодий ва микроиқтисодий таҳлил қўникмаларига эга бўлиши.

**Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари
ва малака ошириш бўлими бошлиғи**

Ш.Жоинкулов

Ш.Жоинкулов

**Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси
иқтисодиёти илмий-тадқиқот институти
директори**

Б.Султонов

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва баллиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош олий таълим муассасалари билан
КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Қибрай тумани

“30” ИЮЛЬ 2020 йил

Қатнашдилар: Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи – Ш.Жониқулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорка ер эгалари Кенгаши раиси - А.Хаитов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат кўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси раиси – Ш.Абдуразақов, Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи – И.Султонова, “Ўзбекбаликсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Қурбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаши раиси-М.Тулаходжаева, Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, “Ўзагрокимёхимоя” АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, “Ғалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Қувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биологияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни химоя қилиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги “Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош директори - Ю.Саимназаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, “Сабзавот-полиэкинлари ва картошкачилик” илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иқтисодиёти илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-муҳит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори-С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жиҳатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институтини директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори-Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва кишлок хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори-Ў.Умурзаков, Самарканд ветеринария медецинаси инситути ректори-Х.Юнусов, Андижон кишлок хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори-К.Комилов, Тошкент давлат аграр университети ўқув ишлари бўйича проректори - С.Исламов, ТДАУ Нукус филиали директори-Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори-А.Жўраев, ТошДАУ ўқув-услубий бошқармаси бошлиғи-М.Атабаев, таянч ва турдош олий таълим муассасаларининг факультет деканлари, кафедра мудирлари ва етакчи профессор-ўқитувчилари ва таклиф этилганлар

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини

ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари иштирокида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инobatга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича хорижий тажрибалар асосида тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокамаси.

Сўзга чикди: А.Холиков – Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилдан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўникмаларига қўйиладиган талаблар, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларида белгиланган вазифалар, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида ҳисоботлари ва таклифлари асосида хорижий тажрибаларни инobatга олган ҳолда ишлаб чиқилган.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти, Самарқанд ветеринария медицинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, ҚарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва корхоналарнинг малакали мутахассислари иштирокида муҳокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги илмий ишлаб чиқариш маркази тизимидаги илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан тақриздан ўтказилган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги

343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш катнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Эшитилди: ТДАУ ректори Б.А.Сулаймонов – Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қароридан белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирликлар, идоралар, ташкилотлар ва корхоналарнинг таклифлари асосида 25 та бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб таълимнинг кредит-модуль тизимида тайёрлаш йўлга қўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талабалар учун ҳафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўқув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талабалар учун ўқиш муддати 2 йил этиб белгиланади. Бакалаврият таълим йўналишларининг сиртки таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич жорий этилади.

Университет ишчи гуруҳлари томонидан ривожланган хорижий тажрибалар асосида қуйидаги 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўқув режалар ишлаб чиқилди:

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
	Бакалаврият таълим йўналишлари	
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уругчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларчилик)
15	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали богдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошқачилик
23	5411700	Иссикхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалик маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уругчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошқачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали богдорчилик

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ,
ўрмон ва баллиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти,
бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари
бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб
чиқарувчилар ва асосий кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Қибрай тумани

“30” сентябрь 2020 йил

Биз қуйида имзо чекувчилар - Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи – Ш.Жоникулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши раиси - А.Хаитов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси – Ш.Абдураззақов, Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи – И.Султонова, “Ўзбекбаликсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Қурбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаш раиси - М.Тулаходжаева, Богдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, “Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, “Ғалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Қувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биологияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги “Богдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош директори - Ю.Саимназаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, “Сабзавот-полиэкинлари ва картошкачилик” илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ

хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иқтисодиёти илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-мухит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори - С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жихатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институтини директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори - Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори - Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори - Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори - К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори - Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори - А.Жўраев, Тошкент давлат аграр университети ўқув ишлари бўйича проректори - С.Исламовлар Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари томонидан муҳокамадан ўтказилиб, келишилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режаларининг мазмуни билан таништириб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
	Бакалаврият таълим йўналишлари	
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	<i>Агрономия (анорчилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (дончилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (пахтачилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (мойли экинлар)</i>
	5410200	<i>Агрономия (шоличилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (ем-хашак экинлари)</i>
	5410200	<i>Агрономия (соя экинни агротехникаси)</i>
	5410200	<i>Агрономия (техник экинлар)</i>
	5410200	<i>Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)</i>
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали богдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошқачилик
23	5411700	Иссиқхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уруғчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва поллизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон Қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги кадрлар ва ўқув юртлари бошқармаси бошлиғи

B. ABDULLIMOV
VA O'QUV
YURLARI
BOSHQARMASI
A. Холиков

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи

DEVONXON
B. Муродов

Вазирлар Маҳкамаси ҳуқуқидаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари

B. Муродов

Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорка ер эгалари Кенгаши раиси

A. Хаитов

Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари

M. Рузметов

Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси

M. Бакиров

Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси

B. Кўчқоров

Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси

N. Z. Фахрутдинов

“Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи

SH. ABDULLAZIZOV
P. Курбонов

“Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари

P. Курбонов

Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори

N. E. Нажимов

“Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари Р.Очилов

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузурдаги
Уруғчиликни ривожлантириш маркази
директори Ш.Намазов

“Ғалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш
корхонаси директори Б.Холмухаммедов

Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-
тадқиқот институти директори А.Учаров

Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот
институти директори А.Хамзаев

Академик М.Мирзаев номидаги
“Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик
илмий тадқиқот институти” бош директори Ю.Саимназаров

Ўсимликшунослик илмий тадқиқот
институти директори А.Аманов

“Сабзавот-полиэ экинлари ва
картошқачилик” илмий тадқиқот институти
директори Р.Низомов

Тошкент давлат аграр университети ўқув
ишлари бўйича проректори С.Исламов

Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган
5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият магистратура мутахассислигининг
малака талабларига

ТАҚРИЗ

Маълумки, иктисодиётни модернизациялаш шароитида қишлоқ хўжалиги соҳасининг олдига қўйилган асосий мақсад – табиат омиллари ва моддий-техник ресурслардан самарали фойдаланган ҳолда сифатли ва рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқариш, бизнес юритиш ҳамда соҳада молиявий барқорарликни таъминлаш ҳисобланади. Айни пайтда бу жараён қишлоқ хўжалигида банд бўлган аҳолининг даромадларини ошириш, уларни ижтимоий ҳимоялаш ва муносиб меҳнат шароитини яратиб бериш билан бирга олиб боришни талаб этади.

Қишлоқ хўжалиги корхоналари самарадорлигини ошириш - мавжуд ер ва сув ресурсларидан фойдаланишда замонавий агротехнологияларни жорий этиш, илғор тажрибалар, инновацион технологияларни ишлаб чиқариш жараёнида қўллаш, аграр илм-фани ютуқларига таяниш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш, сақлаш, ташиш ва бошқа хизматлар кўрсатиш соҳаларига инвестициялар жалб қилиш эвазига амалга оширилади.

Бу тадбирларни муваффақиятли амалга ошириш олий маълумотли юқори малакали кадрлар тайёрлашга, жумладан “Агробизнес ва инвестицион фаолият” магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрлашга қўйиладиган талабларни кадрлар истеъмолчилари ва хориж тажрибасидан келиб чиқиб такомиллаштиришни ва кредит модул тизими асосида ўқитишни талаб этади.

5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият магистратура мутахассислиги – фан, бошқарув, агробизнес ва инвестицион фаолият соҳаларини ўзида мужассам этиб, бозор иктисодиёти шароитида қишлоқ хўжалигининг ривожланиш тенденциялари ва қонуниятларини ўрганишда фойдаланиладиган қишлоқ хўжалик корхоналари, жумладан фермер хўжалиги бизнес фаолиятини оқилона ташкил этиш ва бошқаришни ўз ичига олади.

Бу ҳолатлар, таълим соҳаси битирувчиларининг илмий-тадқиқот, ташкилий-бошқарув, ишлаб чиқариш-технологик фаолият, тадбиркорлик фаолияти, консултатив фаолият; таълим муассасаларида илмий-педагогик ҳамда ўрта махсус, касб-хунар таълим тизимида педагогик фаолият ҳамда консалтинг хизмати фаолияти бўйича билим ва кўникмаларни олишини талаб этади.

ТошДАУ томонидан тайёрланган Олий таълимнинг **5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият** магистратура мутахассислигининг малака талабларида ушбу таълим соҳаси битирувчиларига бугунги кунда қўйилаётган малака талаблари ўз аксини топган. Жумладан, битирувчилар касбий фаолиятининг соҳалари, объектлари, турлари аниқланиб, касбий фаолиятнинг вазибалари белгиланган. Битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган малака талаблари такомиллаштирилган, бу эса бугунги кунда бирирувчиларга қўйилаётган талабларга мос келади.

Малака талабларида битирувчиларнинг касбий компетенцияларига, жумладан илмий ва илмий-тадқиқот фаолияти, педагогик, бошқарув фаолият турларига қўйиладиган талаблар етарлича ёритилиб, таълим стандартида баён қилинган умумқасбий, ихтисослик фанлари мазмунига қўйилган талаблар аниқ қасбга йўналтиришга имкон беради.

Юқоридагилардан келиб чиқиб хулоса қилинса, **5A233301 – Агробизнес ва инвестицион фаолият** магистратура мутахассислиги битирувчиларининг тайёргарлик ва малака даражасига, кредит модул тизими асосида ўқитишга қўйилаётган талаблар бугунги кунда ушбу таълим соҳаси битирувчиларига қўйилаётган талабларга мос келади.

Тошкент давлат иктисодиёт
университети “Дармоқлар иктисодиёти”
кафедраси профессори, и.ф.д.

Я.Алиев

**Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган 5A233301–
“Агробизнес ва инвестицион фаолият” магистратура мутахассислигининг малака
талабларига**

ТАҚРИЗ

Бугунги кунда кишлоқ хўжалик корхоналарини бошқаришнинг замонавий усулларини билиш, бизнес юритиш, улар фаолиятига ресурс тежамкор ва инновацион технологияларни киритиш, инвестицияларни жалб қилиш механизмларини такомиллаштириш ечилиши муҳим бўлган муаммолар сирасига киради.

Иқтисодиётимизда туб демократик ва бозор ислохотларининг амалга оширилаётгани, хусусий мулкка кенг йўл очиб бериш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик, кишлоқ хўжалиги соҳасида ҳал қилувчи кучга айланиб бораётган кишлоқ хўжалиги соҳасини ривожлантириш учун қулай шароитлар, имтиёз ва қўнғилиқлар яратиш муҳим аҳамиятга эга бўлган жараёнлардир.

Бу тадбирларни муваффақиятли амалга ошириш олий маълумотли юқори малакали кадрлар тайёрлашга, жумладан “Агробизнес ва инвестицион фаолият” магистратура мутахассислиги бўйича ҳам кредит модул тизими асосида кадрлар тайёрлашга қўйиладиган малакавий талабларни такомиллаштиришни талаб этади.

Ушбу касбий фаолият талабларига мос билимга эга бўлган битирувчилар иқтисодиётни модернизация қилиш шароитида кишлоқ хўжалиги соҳасида бизнес юритиш, инвестицион фаолиятни амалга ошириш, ресурслардан тежамкорлик билан фойдаланиш каби қўнғималарга эга бўлиши лозим.

Ушбу магистратура мутахассислиги малака талабларида бакалаврларнинг касбий фаолияти кишлоқ хўжалик фаолиятида бизнес юритиш ва кишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши самарадорлигини таъминлаш, озиқ-овқат хавфсизлиги дастурини таъминлаш; ресурстежамкор технологияларни жорий этиш; агробизнесда инновацион ёндошувни амалга ошириш, касбий фаолиятида техник воситалардан оқилона фойдаланиш усул ва услублари йиғиндисини ўзида мужассам этган.

ТошДАУ, томонидан тайёрланган Олий таълимнинг 5A233301– *Агробизнес ва инвестицион фаолият* магистратура мутахассислигининг малака талабларида битирувчиларининг касбий фаолиятининг асосий турларига кадрлар истеъмолчилари томонидан қўйиладиган асосий малака талаблари ўз аксини топган. Унда битирувчилар касбий фаолиятининг соҳалари, объектлари, турлари аниқланиб, касбий фаолиятнинг вазибалари белгиланган ҳамда битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган малакавий талаблар такомиллаштирилган, бу эса бугунги кунда битирувчиларга кадрлар истеъмолчилари томонидан қўйиладиган талабларга мос келади.

Юқоридагилардан келиб чиқиб хулоса қилинса 5A233301– *Агробизнес ва инвестицион фаолият* магистратура мутахассислиги битирувчиларининг тайёргарлик даражаси, касбий фаолиятининг асосий турларига ҳамда зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган талаблар бўйича Олий таълимнинг малака талаблари бугунги кунда таълим йўналиши битирувчиларига кредит модул тизими асосида ўқитишга қўйиладиган талабларга жавоб беради.

Ш.Аллаёров

Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган 5A233301 – “Агробизнес ва инвестицион фаолият” магистратура мутахассислигининг малака талабларига

ТАҚРИЗ

Қишлоқ хўжалиги тармоқларида бозор тамойилларини босқима-босқич жорий этиш йўналишида амалга оширилаётган агроиктисодий ислохотлар натижасида бугунги кунда қишлоқ хўжалиги тадбиркори дея ном олаётган – етиштирилган маҳсулот ва мол-мулкка хусусий эгаллик қилган ҳолда, ер участкаларидан узоқ муддатли ижара асосида фойдаланиб ишлаб чиқаришни йўлга қўювчи фермер хўжаликлари устивор равишда ривожланмоқда.

Маълумки, иқтисодийни модернизациялаш шароитида қишлоқ хўжалиги соҳасини олдига қўйилган асосий мақсад – табиат омиллари ва моддий-техник ресурслардан самарали фойдаланиш асосида сифатли ва рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқариб молиявий барқорарликка эришиш ҳисобланади, Айни пайтда бу жараён қишлоқ хўжалигида банд бўлган аҳолининг даромадларини ошириш, уларни ижтимоий ҳимоялаш ва муносиб меҳнат шароитини яратиб бериш билан бирга олиб борилиши лозим.

Қишлоқ хўжалиги корхоналарининг оладиган фойдаси миқдорини ошириш эса – ушбу соҳада омилкорлик билан бизнес юритиш, соҳадаги инвестицион фаолиятни жадаллаштириш, жараёнга инновацион ёндошиш эвазига амалга оширилади.

Бу тадбирларни муваффақиятли амалга ошириш олий маълумотли юқори малакали кадрлар тайёрлашга, жумладан “Агробизнес ва инвестицион фаолият” магистратура мутахассислиги бўйича кредит модул тизими асосида кадрлар тайёрлашга қўйиладиган талабларни кадрлар истеъмолчилари ва хориж тажрибасидан келиб чиқиб такомиллаштиришни талаб этади.

5A233301 – “Агробизнес ва инвестицион фаолият” магистратура мутахассислиги – бозор иқтисодиёти шароитида қишлоқ хўжалигининг ривожланиш тенденциялари ва қонуниятларини ўрганишни, қишлоқ хўжалик корхоналари, жумладан фермер хўжалиги фаолиятида бизнес юритишнинг илмий асосланган ёндошувларини ўзида мужассамлаштиради.

Ушбу мутахассислик битирувчилари иқтисодийни модернизация қилиш шароитида ёпишлой хўжалик корхоналарида бизнес ва инвестицион фаолият юритишни илмий йўлга қўйиш, ресурслардан тежамкорлик билан фойдаланиш каби тадбирларини билиши лозим бўлади.

Бу ҳолатлар, мутахассислик битирувчиларининг илмий-тадқиқот, ташкилий-бошқарув, ишлаб чиқариш-технологик фаолият, тадбиркорлик фаолияти, консултатив фаолият; таълим муассасаларида илмий-педагогик ҳамда ўрта махсус, касб-хунар таълим тизимида педагогик фаолият ҳамда консалтинг хизмати фаолияти бўйича билим ва кўникмаларни олишнинг талаб этади.

ТошДАУ томонидан тайёрланган **Олий таълимнинг ушбу мутахассислик бўйича малака талабларида** ушбу мутахассислик битирувчиларига бугунги кунда қўйиладиган малака талаблари ўз аксини топган. Жумладан, битирувчилар касбий фаолиятининг соҳалари, объектлари, турлари аниқланиб, касбий фаолиятнинг вазифалари белгиланган. Битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган малака талаблари такомиллаштирилган, бу эса бугунги кун талабларга мос келади.

Мутахассислик малака талабларида битирувчиларнинг касбий компетенцияларига, жумладан илмий ва илмий-тадқиқот фаолияти, педагогик, бошқарув фаолият турларига қўйиладиган талаблар етарлича ёритилиб, малака талабларида баён қилинган мутахассислик фанлари мазмунига, илмий-тадқиқот ишларига, илмий-педагогик ишларга бўлган талаблардан ташкил топган бўлиб аниқ касбга йўналтиришга имкон беради.

Юқоридагилардан келиб чиқиб, **5A233301 - “Агробизнес ва инвестицион фаолият”** магистратура мутахассислиги битирувчиларининг тайёргарлик ва малака даражасига қўйиладиган талаблар бугунги кунда ушбу мутахассислик битирувчиларига кредит модул тизими асосида ўқитишга қўйиладиган талабларига мос келади.

**Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси
Иқтисодиёти илмий-тадқиқот институти
илмий котиби, и.ф.н., к.и.х.**

Н.Н.Аскарлов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналиши бўйича Мувофиқлаштирувчи Кенгаш “Аграр, ўрмон, балиқчилик хўжалиги ҳамда қишлоқ хўжалигида менежмент” ўқув-услугий бирлашмаси йиғилишининг 4-сонли

БАЁННОМАСИ

“5” август 2020 йил

Қибрай тумани

Қатнашдилар: Бирлашма раиси—Б.А.Сулаймонов

Аъзолари: ТошДАУ, ТИҚХММИ, СамВМИ, АндҚХАИ, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари ўқув ишлари бўйича директор ўринбосарлари, ўқув-услугий бошқарма (бўлим) бошлиқлари, факультет деканлари, кафедра мудирлари ва таклиф этилганлар

Ўқув-услугий бирлашма котиби: Ўқув-услугий бошқармаси ўқув ишлари бўйича инспектори Д.М.Мустафакулов

Ўқув-услугий бирлашманинг 38 нафар аъзоларидан 31 нафари ҳамда таклиф этилганлар 7 нафар.

КУН ТАРТИБИ:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимида ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инobatга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, **25 та** бакалаврият таълим йўналишлари ва **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларининг муҳокамаси.

Эшитилди: Ўқув-услугий бирлашма раиси Б.А.Сулаймонов:

1. Ҳаммангизга маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 30 июлдаги “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4795-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб босқичма-босқич **25 та** бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича таълимнинг кредит-модуль тизимида кадрлар тайёрлаш тизими йўлга қўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талабалар учун ҳафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўқув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талабалар учун ўқиш муддатини 2 йил этиб белгиланади. Бакалаврият таълим йўналишларининг сиртки таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич йўлга қўйилади.

Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, **25 та**

бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўникмаларига қўйиладиган талаблар, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга ошириладиган кенг қамровли ислохотлар ва берилган таклифлар асосида хорижий тажрибаларни инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чиқдилар: Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси институти ректори Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори Э.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори А.Жўраев университет профессорлари Х.Атабаева, Р.Дусмуратов, Х.Кимсанбоев, У.Норкулов, доцентлар З.Юлдашева, А.Хакимов, М.Атабаевлар сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазалари ва таклифларини ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан 2020 йил 30 июлда қабул қилинган ПҚ-4795-сонли қарори республикамизда аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш, қишлоқ хўжалиги соҳаси учун юқори малакали рақобатбардош кадрлар тайёрлаш, кадрлар истеъмолчиларининг талаблари асосида тор мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлаш тизимини тартибга солиши ҳамда ўз вақтида қабул қилинган қарор эканлиги ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Эшитилди: Университет ўқув ишлари бўйича проректори С.Исламов- Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар бўлган реал эҳтиёжлари, уларнинг касбий малака ва тажрибасини ошириш борасида амалга ошириладиган ишлар тўғрисида таклифлари ва фикрлари-мулоҳазалари асосида ишлаб чиқилди. Таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишда Япония, Хитой, Корея, Индонезия, АҚШ, Германия, Англия каби ривожланган хорижий давлатларнинг энг илғор тажрибасилари чуқур ўрганилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти, Самарқанд ветеринария медецинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, ТДАУнинг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, ҚарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва

корхоналарнинг малакали мутахассислари иштирокида қуйидаги бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари муҳокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги соҳасида фаолият юритаётган илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан экспертизадан ўтказилди:

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
Бакалаврият таълим йўналишлари		
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик
23	5411700	Иссикхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озик-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уруғчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошқачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Кун тартибдаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг йиғилиш

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйругида белгиланган вазифаларни

ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетидида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.

3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандартлари, малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тақдим этилсин.

Мажлис раиси

Котиб

Б.А.Сулаймонов

Д.М.Мустафакулов

**5A233301- Агробизнес ва инвестицион фаолият магистратура мутахассислиги
малака талабларини ишлаб чиқилишига**

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5A233301- Агробизнес ва инвестицион фаолият магистратура мутахассислиги малака талабини ишлаб чиқишда қуйидаги меъерий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 19 июндаги «Бизнеснинг қонуний манфаатлари давлат томонидан муҳофаза қилиниши ва тадбиркорлик фаолиятини янада ривожлантириш тизимини тубдан такомиллаштиришга доир чора-тадбирлар тўғрисида»ги ПФ-5087-сон Фармони.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 24 ноябрдаги “Тадбиркорлик ва инновациялар соҳасидаги лойиҳаларни молиялаштириш механизмларини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги № ПФ-5583-сонли Фармони.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 сентябрдаги “Корпоратив, лойиҳа бошқаруви ва давлат харидлари соҳасида кадрларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги № ПҚ-3930-сонли Қарори.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 28 январдаги “Инвестиция ва ташқи савдо соҳасида бошқарув тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги № ПФ-5643-сонли Фармони.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 14 мартдаги “Мева-сабзавотчилик соҳасида қишлоқ хўжалиги кооперациясини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги № ПҚ-4239-сонли Қарори.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 14 майдаги “Тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлаш ва ҳимоя қилиш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги № ПФ-5718-сонли фармони.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Тошкент давлат аграр университети фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2019 йил 19 августдаги ПҚ-4421-сонли Қарори.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги” 2020 йил 30 июлдаги № ПҚ-4793-сонли Қарори.

Малака талабини ишлаб чиқишда магистратура мутахассислиги битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Янги магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми янги малака талаби бўйича магистратура мутахассислигида “Умумметодологик фанлар” блокнинг юклама ҳажми 13%, “Мутахассислик фанлар” блоки юклама ҳажми 52%, танлов фанлари – 35% қилиб белгиланди. Илмий-тадқиқот иши ва магистрлик диссертациясини тайёрлашга 780 соат ажратилиб, илмий семинарга 180 соат, Илмий-педагогик ишларга 360 соат, Илмий амалиёт (стажировка)га 480 соат ажратилди.

Ушбу малака талаби “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти, Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва фармонларини мукамал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талаби дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний кадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Малака талаби асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланади.

Ўқув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий-қоидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг қулайлиги - унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этди.

54233301- Агробизнес ва инвестицион фаолият магистратура мутахассислиги тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилди.

Малака талабини ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий-иқтисодий тарақиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат талим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

Ўқув ишлар бўйича проректор

С.Я.Исламов

**5233301- Агробизнес ва инвестицион фаолият магистратура
мутахассислиги малака талабларини халқаро тажрибалар билан қиёсий
таққослаш тўғрисидаги таҳлилий маълумотлар**

Европа ва АҚШ таълим системаси кредит тизимига асосланган, ҳар бир фан бўйича белгиланган кредит бали мавжуд 1 кредитдан 4 кредит баллгача.

Талаба ҳоҳлаган вақтда ушбу фан ўқитувчи томонидан ўтиллаётганига қараб дарсга қатнашиши мумкин. Белгиланган дарс соати тугагач ўрнатилган тартибда имтиҳон топшириб белгиланган кредит баллини олади. Кейинчалик ана шу кредит баллари етарли бўлса магистратура мутахассислиги йўналиши бўйича бакалавр даражасини олиши мумкин.

Агробизнес ва инвестицион фаолият магистратура мутахассислиги ҳозирги кунда жуда долзарб мутахассислик бўлиб, нафақат Ўзбекистон Республикаси балки бошқа Европа, Америка, Осиё, МДХ давлатлари қишлоқ хўжалиги тизимида агробизнесни бошқариш ва инвестицион фаолиятни юритиш ҳам доимий изланишни, таҳлил қилишни ва ривожлантиришни талаб қилмоқда. Юқоридаги маълумотларга асосан шуни айтиш мумкинки, давлатимизда яратилаётган *Агробизнес ва инвестицион фаолият* магистратура мутахассислиги малака талаби жаҳон андозаларига мос равишда бўлиб, бошқа давлатларнинг таълим дастурларига ўхшаш томонлари ҳамда ўзига хос хусусиятлари билан ажралиб туради.

Агробизнес ва инвестицион фаолият магистратура мутахассислиги бўйича малака талаби Америка Қўшма Штатлари, Германия, Буюк Британия ва Австралия давлатлари малака талаблари билан таққосланган ҳолда тузилди.

Ўқув ишлари бўйича проректор

С.Я.Исламов

Агробизнес ва инвестицион фаолият магистратура мутахассислиги бўйича хорижий олий ўқув юртлари билан таққослама таҳлил

Тошкент давлат аграр университети (Ўзбекистон)		Миссисипи штати Университети (АҚШ)	Кредит	Университет Ля-Троб, Австралия	Кредит	Галле-Виттенберг университети (Германия)	Кредит	Вайштефен Триздорф университети (Германия)	Кредит	Тошкент давлат аграр университети (Ўзбекистон)
Магистратура - Агробизнес ва инвестицион фаолият		Магистратура: Агробизнес менежмент		Магистратура: Агробизнес менежмент		Магистратура:		Магистратура: Агробизнес менежмент		Магистратура - Агробизнес ва инвестицион фаолият
4212 соат (2 йилда)										4212 соат (2 йилда)
www.tdau.uz						www.uni-halle.de		www.hswt.de		www.tdau.uz
Агробизнесда илмий тадқиқот	180	Экономическая оценка для принятия бизнес-решений или Бизнес оценочные методы I & - Бизнес оценочные методы II	3	Исследование экономических проблем	3	Microeconomics agricultural and food economy. Quantitative Methods of Agricultural and Food Economics. Colloquium on <u>sophisticated issues in</u>	5 5 5	The enterprise planning.	4,5 5	Агробизнесда илмий тадқиқот
Бошқарув санъати	180	Обзор управления или Принципы управления и производства	3	Предпринимательство	3		5	Analysis and control of the enterprise.	5	Бошқарув санъати
Бизнес менежмент	180	Корпоративное управление	3	Управление агробизнесом	3	Business management	5			Бизнес менежмент
Лойиха менежменти	180	Инвестиционный менеджмент	3	Анализ бизнес данных	3	Agricultural and food policy, An analysis of agricultural markets, Pricing and competition in the agro-food sector. Strategic Enterprise	5 5 5	Agricultural policy. The project planning and evaluation	5	Лойиха менежменти
Бошқарув стратегияси ва маркетинг фаолияти	180	Управление стратегий агробизнеса	3	Цифровой бизнес	3	Management strategy		Management strategy and marketing activities	5	Бошқарув стратегияси ва маркетинг фаолияти

ТошДАУ, ўқув ишлар бўйича проректор

С.Я.Исламов

**"АГРОБИЗНЕС ВА ИНВЕСТИЦИОН ФАОЛИЯТ" МАГИСТРАТУРА
МУТАХАССИСЛИГИ БЎЙИЧА ХОРИЖ ТАЖРИБАСИ
ТЎҒРИСИДА МАЪЛУМОТ**

"Агробизнес ва инвестицион фаолият" магистратура мутахассислиги бўйича хориж тажрибаси АҚШнинг Миссисипи штати Университети, Германиянинг Хеен федерал вилоятида жойлашган Жустус-Либиг номидаги Гиссен Университети "Қишлоқ хўжалиги, озиқ-овқат таъминоти ва атроф-муҳит менежменти" факультети, Бавария федерал вилоятида жойлашган Weihenstephan-Triesdorf амалий фанлар университети „Қишлоқ хўжалик“ факультети, Чехия Республикасининг Брно шаҳридаги Мендел университети "Business and Economics" таълим йўналишларида ўқитиш тизимлари ўрганилди ва таҳлил қилинди.

**Америка Қўшма штатлари Миссисипи штати Университети.
The structure of the curriculum for the specialty "Agribusiness and investment activity"**

Master of Agribusiness Management – Programs of Study

Foundation Requirements

<u>ACC 2203</u>	Macroeconomic Review	3
or <u>ACC 2013</u>	Principles of Macroeconomics	
<u>BOA 8443</u>	Economic Valuation for Making Business Decisions	3
or <u>BOA 2113</u> & <u>BOA 3123</u>	Business Valuation Methods I Business Valuation Methods II	
<u>EC 4043</u>	Survey of Economics	3
or <u>EC 2123</u>	Principles of Microeconomics	
<u>FIN 3123</u>	Investment management	3
<u>MGT 8063</u>	Survey of Management	3
or <u>MGT 3114</u>	Principles of Management and Production	
Total Hours		15

The foundation portion of the program consists of 15 hours that may be satisfied in part or total by prior undergraduate or graduate preparation. In addition, ACC, BQA, and FIN foundation requirements can be satisfied during the MBAMath week offered prior to the beginning of the Summer 1 term.

Core Requirements Основные требования

<u>ACC 8213</u>	Financial Statement and Management Accounting Report Analysis for Decision Making	3
<u>AEC 6530</u>	Agribusiness Management Internship	3
<u>FIN 8113</u>	Corporate governance	3

MKT 8153	Agribusiness Strategy Department	3
AEC Graduate Courses ¹		9
Approved Electives ²		9
Total Hours	Бсе часы	30

¹ The student must receive credit for AEC 6113 and AEC 6223 if credit was not earned for these or equivalent courses at the undergraduate level.

² The student must receive credit for EC 8103 if credit was not earned for EC 3123 or an equivalent course at the undergraduate level.

Program of Study/Completion Requirements

The Master of Agribusiness Management degree program requires a minimum of 30 hours of coursework which includes an internship and a comprehensive examination. At least 15 of the total course credit hours must be at the 8000 level.

Бавария федерал вилоятида жойлашган Weihenstephan-Triesdorf амалий фанлар Университети, „Қишлоқ хўжалик факултети“.

Weihenstephan-Triesdorf амалий фанлар Университети, қишлоқ хўжалик факултетида талабалар ўқишни ҳар йили 1-октябрдан (қишки семестер) ва 1-апрелдан (ёзги семестер) бошлашлари мумкин. Таътим олиш тили - немис тили.

Қишлоқ хўжалик корхоналарида ва ташкилотларида маҳсулот ишлаб чиқариш жараёнини ташкил этиш, ишлаб чиқариш жараёнларини иқтисодий таҳлил қилиш, маҳсулот ишлаб чиқариш таннархини пасайтириш, бозор талаб ва таклифларидан келиб чиққан ҳолда хўжаликни юритиш ва ташкил этиш, кўп йиллик ва узоқ муддатли режалаштириш ишлари, инвестиция жалб этиш чора-тадбирлари бўйича билим ва кўникмаларга эга бўладилар.

Бизнинг таълим тизимимизга ўхшаш томонлари бу маъруза дарслари, лойиҳа ишлари, диплом ишларини мисол қилиб олишимиз мумкин. Фарқ қилувчи томонларига мисоллар:

- талабалар фанларни ўзлари танлаб ва семестрларга тақсимлаб ўқишадилар;
- махсус ва қатъий тарздаги дарс режаси йўқ;
- маъруза бўлган фанлардан амалий машғулот дарслари бўлмайди;
- фанлар 3 турга бўлинади: мажбурий фанлар, мажбурий-ихтиёрий фанлар ва танлов фанлари;
- дарсга қатнашиш ҳамма фанлардан мажбур эмас;
- фанлар сони бизникига қараганда 50% кам;
- умумий фанлар сони ва улуши кам;
- мутахассислик фанлари сони кўп;
- ўқув материалларининг электрон вариантлари университет веб саҳифаларида жойлаштирилган;
- талабаларнинг имтиҳон топшириш ва топширмасликлари ўзларига боғлиқ;
- ҳар бир топширилган фанга 3 кредит бали берилади;

Бизда қўллаш мумкин бўлган жиҳатлар:

- Умумий фанлар сони ва улушини қисқартириш;
- Мутахассислик фанлари сони ва улушини кўпайтириш;
- ўқув материалларининг электрон вариантларини институт веб саҳифаларида жойлаштириш;
- гуруҳ бўлиб ишлаш жараёнларини йўлга қўйиш;

- Талабаларни презентация қилишга ўргатиш ва талабалар дарс жараёнида курс лойиҳаларини презентация тарзида ёритиб бериш;

Юқорида айтиб ўтилган фикрларни тасдиқлаш учун қуйидаги жадвалларни илова шаклида келтириш мумкин (table 1, tabel 2). Келтирилган дарс жадваллари “Transition Management” магистр мутахассислиги учун чиқарилган бўлиб, уни намуна сифатида келтириш мумкин.

Дарсларнинг аниқ бир муддатда бўлишлиги талабага семестр бошидан маълум бўлади ва талабада қуйидагича (tabel 3) жадвал бўлади. Талаба семестр давомидаги вақтини олинган фан тақсимотлари вақтларига қараб тақсимлаб чиқади.

Имтихон агар оғзаки бўлса талаба ўзининг вақтига қараб (tabel 4) келтирилган жадвалдаги муддатларнинг бирини белгилаб шу вақгача мустақил тайёрланиб имтихон топширишга боради.

Албатта бу тизимни шакллантиришга яхши интернет тизими хизмат қилади, бу келтирилган маълумотлар талабанинг Университет очиб берган e-mail орқали жўнатилади.

Tabel 1.

Schedule of Lessons „Transition Management” WS 2014/2015

Time	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	
08.00 10.00			THEORY OF INTERNATIONAL TRADE <u>Profile Module</u> Meckl 02-VWL: MA-V3-01 Licher Str.68, 031		GLOBAL NUTRITION AND AGRICULTURE <u>Profile Module</u> Nuppenau, Krawinkel 09-MP 87 Ludwigstr. 23, 222 (Biologischer Hörsaal) 8:30-11:45	
10.00 12.00	LAND GOVERNANCE FOR SUSTAINABLE LAND USE IN AFRICA <u>Profile Module</u> Marauhn ZEU-TM-MSc-P4 Ze (Zeughaus, Senckenbergstrasse 3)-S3/EG	BIostatistics AND EXPERIMENTAL DESIGN <u>Profile Module (lecture)</u> Frisch 09-MK 02 / AB (Interdisziplinäres Forschungszentrum (IFZ), B 302, 3rd floor)	ADVANCED ECONOMETRICS <u>Profile Module</u> Winker 02-VWL:MA-St-01 Licher Str. 68, 031 (HS 031)		PUBLIC INTERNATIONAL LAW I <u>Core Module</u> ZEU-TM-MSc-K1 (Law in Transition) Bast Licher Str.68, 021 23.10	EMPIRICAL RESEARCH METHODS <u>Core Module</u> Schmitz 09-MK 68 Ze-S4/1.OG (extra schedule)
12.00 14.00	ECONOMY OF AGRARIAN INSTITUTIONS <u>ProfileModule</u> Nuppenau 09-MP 44 Ze-kH/4.OG 12:45-16:15	NATURAL RESOURCES and GLOBAL JUSTICE <u>ProfileModule</u> Gümplova (not recognized module) Phil. II, E 121			THEORY OF INTERNATIONAL TRADE <u>Profile Module</u> Meckl 02-VWL: MA-V3-01 HS 031 Licher Str.68	
14.00 16.00			TRANSITION IN PRACTICE <u>Core Module</u> Marauhn/ ZEU-team ZEU-TM-MSc-K3 Ze-S4/1.OG (extra schedule)	RISK ASSESMENT, BIOSAFETY AND PATENT LAW <u>Profile Module</u> Kogel 09-MK 13 IFZ, B 303, 3rd floor	BIostatistics AND EXPERIMENTAL DESIGN <u>Profile Module (tutorial)</u> Frisch 09-MK 02 / AB IFZ, B 203, 2nd floor 22.10	PUBLIC INTERNATIONAL LAW III <u>Core Module</u> ZEU-TM-MSc-K1 (Law in Transition) Marauhn Licherstrasse 68, 020 23.10
16.00 18.00	POWER AND DEMOCRACY (Global Justice) <u>Core Module</u> Kreide	BIOINFORMATICS <u>Profile Module</u> Frisch 09-MP 100 Carl-Vogt-Haus (MZVG),	TRANSITION IN PRACTICE <u>Core Module</u> Marauhn/ ZEU-team			

	ZEU-TM-MSc-K5 Ze-S3/EG	225 16:00-19:00 20.10	ZEU-TM-MSc-K3 Ze-S4/1.OG (extra schedule)					
18.00 20.00	SOVEREIGNTY AND ITS DISCONTENTS <u>Profile Module</u> Gümplova ZEU-TM-MSc-P1 Phil.II, E 104	ADVANCED ECONOMETRICS <u>Profile Module</u> Winker 02-VWL: MA-St-01 Licher Str. 68, 031						

Time	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	
08:00 - 10:00		<p>International Nutrition Prof. Krawinkel Preliminary discussion 15.04.2014 8:30-10:00 PROFILE MODULE MP 07 (Info in StudIP)</p>			<p>Transition and Integration Economics Prof. Göcke HS 2, Horsaal CORE MODULE 02-VWL:BSc-V4-1</p>	
10:00 - 12:00				<p>Political Constancy Regina Gaisch PROFILE MODULE ZEU-1M-MSc-F3 (time and place in StudIP)</p>	<p>Seminar: Natural Resources and Human Rights: Dr. Petra Guempelova (Module: Normen und Institutionen (03-Ma DG-T-6)) Phil. II, E 119a</p>	<p>Transition and Integration Economics Prof. Göcke HS 2, Horsaal CORE MODULE 02-VWL:BSc-V4-1</p>
12:00 - 14:00	<p>World Food Economy Prof. Schmitz 11:00-13:00 Ze-S4/O.G CORE MODULE MK 69 / TM</p>	<p>Resource Economics and Environmental Management Prof. Nuppenau Ze-S12 O.G PROFILE MODULE MP 47 / M-GC-REM</p>				
14:00 - 16:00		<p>Economic Development and World Agricultural Market Prof. Schmitz Ze-S1/2 O.G. CORE MODULE MK 67 TM</p>	<p>Economics, Organization and Management in Agriculture and Food Industries Prof. Aurbacher Ze-BH/EG CORE MODULE MK 70 / TM</p>			
16:00 - 18:00		<p>Economic Development and World Agricultural Market Prof. Herrmann Ze-S1/2 O.G CORE MODULE MK 67 TM</p>	<p>Economics, Organization and Management in Agriculture and Food Industries Prof. Köhl Ze-BH/EG CORE MODULE MK 70 / TM</p>	<p>International Migration Law (Module: Völkerrecht IV) Prof. Bast Licher Str. 68, 28 (HS 28)</p>	<p>Seminar: Democracy and Resistance Prof. Kreide (Module: Normen und Institutionen (03-Ma DG-T-6)) Ze-S3</p>	
18:00 - 20:00						

Table 3

Empirical Research Methods WS 2014/2015			
Lecturer	Day	Location	Time
Introduction (P. Moleva)	16. Okt	S4	11:00 - 12:00
no classes	23. Okt		-
Prof. E.-A. Nuppenau	30. Okt	S4	11:00 - 14:00
Prof. E.-A. Nuppenau	06. Nov	S4	11:00 - 14:00
Prof. E.-A. Nuppenau	13. Nov	S4	11:00 - 14:00
Prof. M. Schmitz	20. Nov	S4	10:30-12:00 12:15-13:45
Prof. M. Schmitz	27. Nov	S4	10:30-12:00 12:15-13:45
Prof. M. Schmitz	04. Dez	S4	10:30-12:00 12:15-13:45
Prof. R. Herrmann	11. Dez	S4	10:30-12:00 12:15-13:45
Prof. R. Herrmann	18. Dez	S4	10:30-12:00 12:15-13:45
no classes	25. Dez		-
no classes	01. Jan		-
no classes	08. Jan		-
Prof. R. Herrmann	15. Jan	S4	12:15-14:00
Prof. R. Kühl	22. Jan	S4	11:00 - 14:00
Prof. R. Kühl	29. Jan	S4	11:00 - 14:00
Prof. R. Kühl	05. Feb	S4	11:00 - 14:00
Exam preparation	12. Feb	S4	11:00 - 14:00
1.Examination	19. Feb	tba	10:00-11:30
2. Examination	09. Apr	tba	10:00-11:30
3. Examination	28. Mai	tba	10:00-11:30

Table 4

Timetable Oral Exams Modul MP 44 – Economy of rural Institutions

Datum/Date	Time (15 min per student)	Examinee
Mo, 09.02.14	12.40 – 13.20	1) Danait Araia 2) Calley Bilgram
Mo, 09.02.14	14.00 – 14.40	1) Kyra Hagge 2) Arachan Raghavan Sathyan
Mo, 09.02.14	14.40 – 15.20	1) Vitezslav Skoda 2) Le Ngoc Huong
Mo, 09.02.14	15.20 – 16.00	1) Hewan Gebreselassie Asfaw 2) Felix Boakye
Mo, 16.02.14	9.40 – 10.20	1) Evelyn Margarethe Pabst 2) Stephan Kahl

Mo, 16.02.14	10.20 – 11.00	1) Lars Grube 2) Guliyer Farid
Mo, 16.02.14	11.00 – 11.40	1) Zin Zan Yee Mon 2) Olga Klychkova
Mo, 16.02.14	12.40 – 13.20	1) Yüksel Alper 2) Valeriya Gardanova
Mo, 16.02.14	14.00 – 14.40	1) 2) Khusniddin Pardaev
Mo, 16.02.14	14.40 – 15.20	1) Md. Rakilbul Hassan 2) Md. Arman
Mo, 16.02.14	15.20 – 16.00	1) Harriet Kyomugisha 2) Siquing Zi
Mo, 16.02.14	16.00 – 16.40	1) 2)

The oral examination will take place in Prof. Nuppenau's office, Zeughaus, 4th floor, room 430. Please be there a few minutes earlier.

ЧЕХИЯ ТАЖРИБАСИ. Чехия Республикасининг Брно шаҳридаги Мендел Университети “Business and Economics” факултетида қуйидаги 3 та йўналиш бўйича бакалаврлар тайёрланади:

1. B-RDE Regional Development
2. B-ITSE International Territorial Studies
3. B-EMEN Economics and Management

Магистратура йўналишида эса қуйидаги йўналишларда таълим берилади:

1. C-RDE Regional Development
2. C-ITSE International Territorial Studies
3. C-EUFO European Forestry
4. C-EMAJ Economics and Management

“Business and Economics” йўналиши бўйича таълим берилади. Таълим якунида давлат имтиҳони топширилади ва Бакалавр thesisi ҳимоя қилинади. “Business and Economics” магистратура йўналиши бўйича ўқиш 4 семестр давом этади ва минимум 120 кредит тўплаш талаб қилинади. Бунда ҳам давлат имтиҳони топширилади ва магистрлик thesisi ҳимоя қилинади.

Ўқиш муддатлари:

Қишки семестер

- Ўқув даври: 22. 9. 2014 - 19. 12. 2014
- Имтиҳон даври: 26. 12. 2014 - 6. 2. 2015

Ёзги семестер

- Ўқув даври: 16. 2. 2015 - 15. 5. 2015
- Имтиҳон даври: 18. 5. 2015 - 26. 6. 2015

Талим чех ва инглиз тилларида олиб борилади. Чех тилида ўқиётган талабалар учун таълим бепул, инглиз тилида таълим олаётган талабалар учун эса шартнома асосида олиб борилади.

2. Бу йўналиш бўйича таълим жараёнида талабаларга 6 та мажбурий фанларни ўқиши белгиланган. Шу билан бирга 3- ва 4-семестрларда Француз, Немис, Италия, Рус ва Испан тилларидан биттасини ўзлаштириши лозим. Бундан ташқари мажбурий фанлар ва 10 кредит тўплаш лозим бўлган фанлар ҳам мавжуд бўлиб, бунинг ичида малакавий амалиётга чиқиш мажбурий қилиб белгиланган.

3. Иқтисодий ва корхоналарни бошқариш бўйича билим ва кўникмаларни ривожлантириш, бизнес, ишлаб чиқариш, молия ва меҳнат ресурслари соҳалари бўйича махсус иқтисодий ва бошқарув, индивидуал қобилиятларини ривожлантириш, иқтисодий назария, менежмент, маркетинг, молия, бухгалтерия ҳисоби ва солиқлар, ҳисоб методлари, инфор­мацион ва алоқа технологиялари соҳалари бўйича таълим бериш.

4. Талабаларнинг амалиёт ўташ тартиби ҳақида маълумот йўқ.

5. Бизнинг таълим билан ўхшаш томонлари бу маъруза дарслари, лойиҳа, давлат имтиҳони, диплом ишларининг ёзилиши ва ҳимояси.

Фарқ қилувчи жиҳатлари:

1. Талабалар хоҳлаган фанларини ўзлари танлаб ва хоҳлаган семестрда ўқийди;
2. Таълим йўналиши бўйича ҳамма дарслар фақат маъруза шаклида олиб борилади;
3. Фанлар мажбурий ва ихтиёрий фанларга бўлинади
4. Ишчи режадаги ҳамма фанларни ўқиш мажбурий эмас;
5. Фанларга 1 дан 6 кредитгача берилади;
6. Ўқийдиган фанлар сони фанларга бериладиган кредитга қараб;
7. Умумий фанлар сони ва улуши кам;
8. Фанларнинг ўқув материаллари ва адабиётларнинг электрон вариантлари университет сайтыга жойлаштирилган ва уларни шу фанни танлаб рўйхатдан ўтган талабаларгина олиши мумкин;
9. Фанлардан бўладиган имтиҳонларнинг муддатлари талаба ва ўқитувчининг келишуви асосида белгиланади (имтиҳон давридан чиқиб кетмаган ҳолда);
10. Талабаларнинг имтиҳон топшириш ва топширмасликлари ўзларига боғлиқ;

Таълим жараёнига биз олишимиз мумкин бўлган жиҳатлар:

1. Мутахассислик фанларини кўпайтириш.
2. Фанларни танлашдаги эркинлик.
3. Фанлар бўйича барча материалларни институт сайтыга жойлаштириш.
4. Талабаларда мутахассислик фанларидан презентация ва кейс-стадилар тайёрлаш кўникмаларини ҳосил қилиш.
5. Ўқиш муддатини камайтириш.
6. Талабаларнинг мустақил ишларига эътиборни кучайтириш ва уни ўқув юк­ламаларига киритиш.